

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT.)

VASUTI SZAK ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS :

BANOVITS LÁSZLÓ, segéd-titkár.

Előfizetési ára:

Egész évre ... .. 8 korona
Fél évre ... .. 4 korona
Negyed évre ... .. 2 korona

Szerkezettőéig :

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással :

Egész évre ... .. 14— kor.
Fél évre ... .. 7— kor.
Negyed évre ... .. 3.50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a »Nemzeti« balesetbiztosító részv. társ.-nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetre szól.

A vasuti tisztképző tanfolyam.

Miskolcz, 1904. augusztus 27.

(§§) Az annak idején oly szép reményekkel létesített vasuti tisztképző tanfolyam haldoklik. A szaktanfolyamok mintájára készült intézmény talán legutolsó évét éli s aztán kimulik az élők sorából diestelenül, búsan, könnyezetlenül.

Hiszen sokszor volt már róla szó, hogy a vasuti tisztképző tanfolyam a maga elméleti pedagógiába fojtott rendszerével céljának nem felel meg, a hallgatókat arra, a mire tulajdonképen és első sorban szükségük van, nem oktathatja s mint ilyen, beszüntetendő volna.

Nem kell sokat gondolkodnunk s minden animóztatás nélkül a leghigadtabb bírálat után mindnyájan arra a meggyőződésre fogunk jutni, hogy bizony a mostani formában fenálló tanfolyam ellenzőinek igazuk van.

A vasut minden szolgálati ága praktikus képzettséget igényel, ezt pedig a tisztképző tanfolyam még senkinek sem adta meg. A jeles eredménnyel végzett hallgatók tehetetlenül állanak meg a pályaudvaron, mikor első szolgálatuk alkalmával értékesíteni akarnák tanulmányaikat és csak hosszas gyakorlat után jutnak oda, hogy a rájuk bizott teendőknek meg tudnak felelni.

A tanfolyam létjogosultsága ellen szól a kifogástalanul képzett és minden tekintetben jól bevált altiszti kar. Ők nem hallgatták a tanfolyamot, hanem ott sajátították el a szolgálatot, a hol arra a legjobb alkalom van: a vasutnál. Mint gyakornokok, az előttük lefolyó szolgálat megfigyelése és tanulmányozása alapján szerezték meg maguknak azokat az elemi ismereteket, a melyek a tapasztalat és gyakorlat folytán a szolgálat alapos megismerésére, gyökeres és praktikus elsajátítására vezetnek.

Ez az iskola adhatja meg csak azt az alapot, mely fokozatos tanulmányok alapján a legképzettebb szakembereket neveli a vasutnak, mert a doktrinér elméletek a végtelenül változatos szolgálat természete miatt itt nem juthatnak érvényre. Ezt az iskolát kell tovább fejleszteni, ezt a rendszert kell életbe léptetni, még pedig minél előbb, nehogy a régi vasutasok nyugdíjba vonulásával a tanfolyamot végzett fiatalabb nemzedék kezébe kerüljön a szolgálat s nélkülöznie kellessen a vasutnak a belőlük annyira hiányzó praktikus, üzleti érzéket, mely a vasuti szolgálatnál megbecsülhetetlen.

Abból a rendelkezésből, hogy a miniszter az 1904/905 évi tisztképző tanfolyam hallgatóinak számát a minimumban állapította meg, azt az örvendetes következtetést meritjük, hogy ezáltal nemcsak a túlprodukezió meggátlása céloztatik, hanem egyuttal a hivatásá-

nak praktikus értelemben meg nem felelő tanfolyam fokozatos megszüntetése is.

Árúdijszabásunk és szám-tételünk egyszerűsítése.

Irta: Zajácz István.
(Folytatás.)

Az utánvételről az áru feladása alkalmával előjegyzés nem vezetettnek, így sorszámmal is csak akkor láttatnék el, midőn kifizetésre kerül. A visszaérkező utánvét-kisérvény a feladónak kézbesítendő volna, mely okmány hátlapján nyugtázná a fél az összeg átvételét, mely alkalommal jogosultságát a feladási vevény bemutatása útján tartozna igazolni. Midőn így az utánvét kifizetésre kerül, a pénztári napló helyett az utánvét-előjegyzékbe vezetné be a pénztárkezelő a kifizetésre kerülő összeget, mely előjegyzék napi összege a pénztári napló mentesítés oldalán egy összegben volna kitüntetendő. A kifizetett utánvét kísérvény beszállításra nem kerülne, hanem mint az előjegyzés melléklete, a számadásokkal együtt volna beküldendő; az előjegyzés havi összege pedig a főszámadásban mint mentesítés volna keresztül vezetendő.

TÁRCZA.

A emberbarát.

— A „Haladás” eredeti tárczája. —

Verőfényes nap van a Muzeum-kertbe'
Négy kis árvagyerek játszik enyelegve
S amint ugrálnának nagy nevetve ottan,
Egy halvány, kopott ur im' közibök toppan.

Nyájas a beszédje, emberbarát léssen,
Meg-meg simogatja mindeniket szépen:
Megesókolja őket s megszólal eképen:

Kedves báránykáim, ugy-e örülnétek
Elkölteni velem egy kis jó ebédet,
Sápadt az orcátok, árvák vagytok, látom,
Óh a kis árvákat nagyon, nagyon szánom! . . .

Szól a négy kis gyerek: hogyne mennék bácsi!
— Csak lassan gyerekek, nem kell kiabálni,
— Minek hívtok engem, minek bácsikának,
Hívjatok gyerekek, röviden papának . . .
— Igen papa! Menjünk, menjünk ebédelni.
— Jaj, gyerekek, mennyi jót fogtok ma enni.
S elindulnak rendbe', illőn, szép sorjába
S betérnek egy sarki fényes resztorántba.

Szól a papa: Pinczér! Szedte vette népe!
Nem kullog hát egy se az ember elébe!
Kopott tán a gunyám, ne ruháról nézzed
Frakkos szolgálhadja soha a vendéget.
Annyi borravalót hagyok, ne felj. hátra,
Hogy nyitva marad majd mindegyitek szája.
— Méltóságos uram, bocsanat, óh pardon!
Itt vagyok már kérem, szolgálni szabadjon?!

És rendel a papa. Rendel nyakra-főre,
Lázba borul künn az egész konyha tőle.
— A méltóságos urnak rákot, gyorsan rákot,
— Tessék a rák! — Jól van, most hozzál pisztrángot!

Falatozik vigan papa és a gyerek,
Mint a ki egy hete falatnyit se evett . . .
Most tokajit kérnek és kis idő múlva,
Dörögve repül ki a pezsgők dugója.
De a gyerek-szemek alig-alig látnak,
A bortól, pezsgőtől egészen eláznak;
Tántorognak jobbra, tántorognak balra,
Majd mind elterülnek szépen az asztalra . . .

Szívert hozzál gyerek! szól a papa végre,
A mint bevégződött hatalmas ebédje,
Rá akar gyujtani egy pompás szivarra . . .
— Itt a szivar, kérem, Trabucos, Manilla,
Operas és Breas, kitünő Havanna.
— Ne hozz ilyet nekem, semmiházi fattya,

A további egyszerűsítésnek a fel- és kiadási számadások szerkesztésére kellene kiterjedni, nevezetesen arra, hogy a pénztárak csak azon tételeket tüntessék ki a számadásban, melyek a pénztárkezelést illetik. Ilyképen a feladásnál a bérmentesítés és előleg, a leadásnál pedig a rovatlapban felszámított kiadási mellékleték, esetleges köveztvám és az átutalt illeték összege volna a számadásban kimutatandó. Tekintettel arra, hogy a számadások mellékletét képező rovatlapban a számadás jelenlegi adatai megvannak, pénztárkezelési szempontból ez adatoknak a számadásban való ismétlése és ugyanazon összegnek folytatólagosan 10—20 rovaton át részletezve, 4—5 szöri kitüntetése és összegezése felesleges és szükségtelen munka. A számtételnek tervezett módja úgy a feladási, mint az árukiadási pénztáraknál oly munkamegtakarítással járna, hogy a számadó, illetve pénztárkezelőnek az illeték pontos megállapítására, kiszámítására és elszámolására szükséges idő rendelkezésre állván, meglehetne követelni, hogy e teendőket föltétlenül pontosan teljesítse és az esetleges tévedésnek elejét vegye az által, hogy ismételve győződjék meg a helyes díjtétel alkalmazásáról és a szorzási művelet helyességéről. Az oly egyén, ki a tervezet szerinti egyszerű

számítási és számadási művelet mellett sem végezné pontosan számítási és számtételi teendőit, az áru-pénztár kezeléstől elvonandó lenne és a hibás számításból eredő különbség azonnal térítésül volna előírandó. A fiatalabb vasuti nemzedéknek és egyeseknek a kereskedelmi szolgálattal szemben tanúsított közönyössége, mely olyképen nyilvánul, hogy csak a forgalmi szolgálattért lelkesül és retteg a pénztári szolgálattal járó lekötöttségtől, azon létesítendő határozmány által volna befolyásolandó, hogy állomásfőnök csak az lehet és központi beosztásra csak az tarthat számot, ki legalább 3 évig kezelte oly áru fel- vagy leadási pénztárt, melynek legkevesebb 1500 tétel havi forgalma volt. A cél bizto itása végett föltétlenül kívánatos volna, ha szigorúan betartandó elvül kimondatnék az, hogy beigazolt hűtlen pénztárkezelés esetén — bármily csekély összeg forogjon is kérdésben — az illető pénztárkezelő szolgálatból elbocsátandó.

Egyrészt az egyszerűbb díjszabás, másrészt a megkönnyített elszámolás által, azt hiszem, nem csak azon cél éretnek el, hogy utólagos fizetések alig fordulnának elő, ez által a közönség zaklatása megszűnne, hanem ezzel egyenértékű eredményként az is elérhető volna, hogy egy a bevételi ellenőrség, mint a vissztérítési szak-

Gyujts rá magad fiam, nekem bizony nem kell,
Czudarság! Ilyet sem hallott még az ember,
Jó szivart sem tudnak adni a vendégnek,
Nem tudom, hogy engem kinek-minek néznek.
Hallod-e te kölyök, megyek a trafikba,
Vigyázz addig itten kicsi fiaimra...
Felkél nagy duzzogva; mindjárt visszatérek
S alázattal nyitnak ajtót a pinczerek...
Lassankint üres lesz az egész ebédlő,
Mennek a vendégek s a papa még nem jó...
A kicsi füeszkák asztalra kerülve
Álmodoznak békén ebédre, menőre...

Ámde a „fizető“ elborulva látja,
Hogy még mindéz nem jó a fiuk papája.
Elremitő gyanu kínozza, öldöklő,
S a békén szendergő fiukat felkölti
— Hová ment a papa? — kérdezi haraggal
— Az én papám bácsi?! Meghalt még tavasszal.
— De hisz' mindnyájatok csak papának mondtátok,
Ki volt az az ember, mondjátok meg nyomba!...

— Mi nem tudjuk bácsi, csak azt, hogy ma délben
— Együtt játszadoztunk vigan mind a négyen,
Mikor hozzánk lépett s megszólalt eképen:

— Kedves báránycáim, ugy-e örülnétek
Elkölteni vélem egy kis jó ebédet;
Sápadt az orcátok, árvák vagytok látom,

Óh a kis árvákat nagyon, nagyon szánom.
Nyájas volt beszédje, engedünk szavának,
Akkor mondta, hogy csak nevezzük „papának“...

- Hogy hívnak, kis fiam?
— Engem Szita Jankó.
— Hát téged kis fiam?
— Engem Gömböcz Ferkó
— Hát téged?
— Engemet Galambos Antalnak.
— Teremtőm megloptak, iszonyún megcsaltak.

Szalad a sok pinczér, rémitő a lárma,
Bottal üthetnek már a papa nyomába.
Pusztuljatok innen, gyerekek, mert rögtön
Megtudjátok nyomban, hogy milyen az öklöm!

*

Verőfényes nap van, a Muzem-kertbe!
Négy kis árva gyerek játszik enyelegve.
Jó az Isten! Oket soha el nem hagyja,
A míg él s virágozik „az árváknak atyja“...

Putnoki Béla.

osztály jelenlegi teendője sokat apadna. Ámbar nincsenek biztos adataim, de egyes jelek arra engednek következtetni, hogy a bevételi ellenőrség által, a rovatlapok alapján havonként térítésül előírt összeg nagy része, a bemutatott fuvarlevelek alapján vagy elejtetnek, vagy pedig a vissztérítési szakosztály által vissztérítettek. Így bevételi ellenőrségünk, valamint vissztérítési szakosztályunk, a jelenlegi díjszabás és elszámolási rendszer mellett sok meddő munkát végez.

(Folyt. köv.)

A vasuti szakoktatás.

Irta: Angyal József.

(Folytatás.)

Egy példát hozok fel annak a jellemzésére, hogy az ilyen ujonnan alkalmazott vasutas gyakorlati ismerete és tudása mennyire fogyatékos még akkor, amikor már önálló szolgálat ellátására alkalmaztatik.

Egyik fővonalunk nagyobb közbenső állomásán 18 rakott kocsit állott készen, a mely elegendő egy éjszaka közlekedő vonathoz volt utalva. A pálya két vágány volt s a forgalmi szolgálattevő eljegyzékelve a kocsik számadásait, átadta az állomás-felvigvázói szolgálatra beosztott altiszt-gyakornoknak azzal, hogy menjen fel az állomás másik végén eszközrendő tolatáshoz, figyelje meg, hogy miként tolatnak és a számadásokat adja át a vonatvezetőnek.

Kevés vártatva egy ellenkező irányban haladó éjjeli gyorsvonat érkezett az állomásra, mely a rendes egy percznyi tartózkodása után tovarobogott az éjszakába.

Mikor már jóval kint volt a vonat az állomásból, megrántják a forgalmi hivatalnok köpönyegét s az altiszt-gyakornok szívszorogva mutogat a gyorsvonat tűnőfélben levő zárképére és kérdi:

— Hivatalnok úr, az a vonat viszi azt a tizennyolcz rakott kocsit?

Ilyen és ehhez hasonló formák, helyzetek ezrei tarkítják az ujonnan alkalmazottak szolgálatát s a kipróbáltabb személyzetnek ugyan csak sok gondot adnak s temérdek ugyszólván atyai jóindulatot igényelnek addig, még szolgálatunknak minden fázisát helyesen megértik s abban, ha nem is tökéletesen, de a szükség mérvéhez képest kiismerik magukat.

Ezzel szemben rámutathatunk azon előnyökre, melyek a magyar vasutakra háramolhatnának

akkor, ha altisztjeinek és szolgálóinak kiképezésére némit áldozna.

Hisz a szolgálat, melynek lebonyolításánál aktív részt vesznek, olyannyira fontos, olyannyira veszedelmes s a keletkezendő károk annyira jelentékenyek, hogy egy kis anyagi áldozat, a személyzet szabályos kiképezésénél, meghozná bőven a maga kamatját.

Ne legyünk tulkövetelők! Ne kívánjunk annyit, amennyi talán anyagi áldozatba kerülne!

De az talán nem lenne sok, ha a magyar királyi államvasutak egy hónapig az ujonnan kinevezett alkalmazottra nem számítana, hanem azt az egy hónapot teljesen az illető leendő munkakörének elsajátítására szánná.

Körülbelül 30—36 évig szolgálják az intézetet az alkalmazottak. Ezen hosszú idő elég indokot képezhet arra, hogy abból egy hónap olyképpen használtassék fel, hogy az a jövőnek alapjául és támpontjául szolgálhasson.

Mert az ugysis illuziorus dolog, hogy ezen egy hónap alatt az illető vasutassá legyen nevelhető, de az viszont elérhető, hogy oly alapot szerezhessen magának, ha akarat és igyekezet van benne, amely alap későbbben szolgálatának teljesítését megkönnyíti s huzamosabb ideig tartó tájékozatlanságának elejét veheti.

Az a temérdek jóakarát és igyekezet, melyel egy ilyen ujonnan felvett alkalmazott megkezdí szolgálati működését igazán garanciát képezhet arra, hogy ily jóindulatu személyzet a reája fordított áldozatokat később helyes szolgálatával meghálálja.

Sok esetben igazán megható az az ügybuzgalom, melylyel új élethívátásukat megkezdik. Érdeklődnek minden iránt, tanulnak szorgalmasan, küzködnek, fáradoznak, csakhogy hasznosítsák magukat.

Később azután fokozatosan tapasztalható elfásultság vesz rajtuk erőt, melynek — tapasztalataim szerint — legnagyobb mérvben az az oka, hogy szolgálatuk lebonyolítását illetőleg nem elég biztosak, nem elég tájékozottak.

Az önbizalmuk kezd fogyni akkor, amikor tudásuk helyett sok esetben jó szerencsájükre kell bízni magukat. Nincs meg a szilárd alapjuk, mely önmaguk előtt igazolja szolgálati ténykedésüket. Lelkiismeretüket nem képesek megnyugtanni az iránt, vajjon az előforduló bármely eset alkalmával helyesen jártak-e el és nincs-e utasításaiknak olyan rendelkezése, a melynek tudása esetleg helyesebb célhoz veze-

többi és könnyebb megoldási módot engedett volna meg.

De az egyéni értékükbe vetett hitük is jelentékeny veszteséget szenved akkor, amikor sok esetben alárendeltjeitől kénytelen utbaigazítást kérni, amit azok megadnak ugyan, de máris látják feljebbvalójuk tájékozatlanságát s akkor is, amikor már teljesen jártas szolgáltatának lebonyolításában, mondom még akkor is lekicsinyelik mint olyant, aki tulajdonképpen ő tőlük tanult, a kit állítólag ők tanítottak meg mindenre.

Egy olyan fegyelmet igénylő intézménynél, mint a milyen a magyar királyi államvasutak intézménye, ilyen esetnek előfordulnia nem lenne szabad, mert az ilyen esetek sokkal többet árthatnak, mintha egy bizonyos összeget fordítana alkalmazottai kiképzetésére, oly czélból, hogy azok tökéletes és használható vasutasokká neveltethessenek.

Az altiszt-képző intézmény ebben az esetben talán drágább lenne annál, amit a magyar királyi államvasutak áldozhatnának. Azonban van a magyar királyi államvasutak minden Üzletvezetőségének területén 3—4 olyan állomás, ahol oktató tisztek vannak alkalmazva, mentessenek fel ezek minden kezelési teendő alól s az ujonnan kinevezetteket osszák be egy hónapra mindig egy ilyen állomásra kiképzetés czéljából s tétessék az oktató tisztek kötelességévé, az illető ujonnan alkalmazott altiszt vagy szolga kiképzetése. Egy hónap nem hosszú idő ugyan, de talán elég ahhoz, hogy ugy elméleti, mint a gyakorlati tudnivalókat főbb vonásaikban teljesen elsajátíthassák és később ezen az alapon képezhessék ki önmagukat jó vasutasokká.

Az elméleti oktatás gyakorlati ismeret nélkül nem ér semmit. De viszont a szolgáltatnak tisztán gyakorlati szempontból való elsajátítása sem vezethet czélhoz, mert az akkor mechanikai munkává változik, amennyiben a kiadott rendelkezések czéljával, azok végrehajtásának szükségességével nincsenek kellően meggyőzve.

Hány és hány eset fordul elő, különösen élénkebb forgalmu fővonalokon, amikor a tolatást vezető vasuti alkalmazott egy várandó vonat előtt 10 percczel nem szünteti be a tolatást, hanem megvárja, míg erre a forgalmi szolgálattevőtől utasítást kap. Pedig annak a tolatást vezető vonatvezetőnek vagy kocsimesternek utasításaink, határozmányaink s kiadott rendeleteink értelmében csak oly kötelessége tudni azt, hogy az ilyen eljárás a legnagyobb mér-

tékben szabálytalan s csak oly kötelessége az óra-időt figyelemmel kísérni, hogy a perczet megállapíthassa, amikor tolatását befejezni köteles és mégis, mint fentebb is említettem, nagyon sok esetben előfordul, hogy ez nem történik meg, ami alapos és helyes kiképzés esetén elő nem fordulhat.

Ehhez hasonló eset azonkívül is nagyon sok fordul elő az államvasutak végrehajtó külszolgálatánál, melyekre ezuttal kitérni nem szándékozom, de a melyek indokolitá teszik azt, hogy az alkalmazottak helyes kiképzésének módoszatai végre is az illetékes körök legkomolyabb megfontolásának tárgyai legyenek.

(Vége.)

HETI KRÓNIKA.

Korai az ősze a rekkenő nyárnak,
Embertársaim már lodenokban járnak . . .
Méla szellők fujnak, hervatag a tájék.
Augusztusban biz' ez furesa kis ajándék.
A ki tegnap sült még, az ma már didereg,
„Szecsessiót“ járnak — az igralmas egek?! . . .

London anyósai szövetségre lépnek,
Amért kikapósak a londoni férjek . . .
Hogy a leányokat aztán baj ne érje,
S hogy bizton megtudják, már valaki férj-e,
Jelvényeket tűznek a férjek karjára,
S tűzként fut el tőlük Miczi, Ilka, Sára . . .

Hallatlan egy csodát tanuinak Berlinbe'
Egyik külvárosba' egy rozoga szinbe'
Él egy kis csoda ló. Hans az állat neve,
Irtó tudományyal van a feje tele . . .
Számvető tudása mély miként a tenger . . .
Ekép' leszen lóvá Berlinbe' az ember.

Izsák-templomában kongnak a harangok,
Czárevicst éltetnek az ünnepi hangok . . .
Keresztelője volt s a czár örömebe,
Megmutatta, hogy él igralom szivébe' . . .
A fehér mezőkön örömnapiak járnak,
Amnestiát adott bús Szibériának . . .

Uj iskolát nyitott egy párisi asszony,
Kezdeményezése senkit se aggasszon . . .
Ugy-e azt az anyát meg szoktátok szánni,
A ki gyermekével alig tud még bänni?
Oktatni fog tehát fiatal anyákat
S hiszem, oktatásán derű s öröm támad . . .

A császár, a császár, uj életjelt adott,
Most szobrokat farag, egyszerre vagy hatot . . .
Mindenhöz ért Vilmos, a nagy imperátor,
S nincsen kritikusa, — ki őszinte s bátor.
Festményén, szoborján nem akad egy hiba,
Kerül ki még tőle egy szép **pragmatika.**

Passe-partout.

HIREK.

* **Uj pályaorvos.** A Máv. igazgatósága a Rózsa Elemér dr. halálával megüresedett hatvani pályaorvosi állásra Polereczky Endre dr. hevesi járásorvost nevezte ki.

* **A nyitra—lévai vasut** építését megkezdették. Most Neumann Ráfael dr. budapesti ügyvédnek az államvasutak Nyitra állomásától Nagyemőke és Lapásgyarmat községek határain át, a zsitvavölgyi vasut Verebély állomásának keresztezésével, Tild, Csiffár, Felsőgyőröd, Ujbars és Garamkelecsény községek határain át az államvasutak Léva állomásáig vezetendő rendes nyomtávolságu vasut vonalra a kereskedelmi miniszter egy évre az előmunkálati engedélyt megadta.

* **Zászlószentelés Hatvanban.** A Hatvani Vasuti Alkalmazottak Temetkezési Egyesülete f. évi augusztus 20-án a Schrantz-féle vendéglő összes helyiségeiben zászlószentelési ünnepélyt tartott, a mely minden tekintetben jól sikerült.

* **A magyar vasutak** átlagos üzemhossza a folyó évi június havában 18,119·8 kilométer volt a tavalyi júniusi 17,852·6 kilométerrel szemben. Ezen a hálózaton 1904. év június havában 6 626,373 személy és 3,067,573 tonna áru került szállításra. A bevétel ezek után 22.123,163 kor. volt, a tavalyi júniusi 21,092,550 koronával szemben. Az emelkedés kilométerenként 3·3 százalékra rug. A folyó év első felében a magyar vasutakon 35,286,485 személy és 17,981,459 tonna áru szállított, a bevételek pedig 134,765,855 koronát tettek a tavalyi júniusi 129,795,851 koronával szemben. Az évi átlagos kilométerenkinti bevétel az eddigi eredmény alapján számítva 14,882 korona az 1903-iki 14,572 koronával szemben.

* **Agyonnyomta a vonat** A sárospataki állomáson nagy szerencsétlenség történt. Az állomáson kocsitolással foglalkozó egyik munkás egy tárgonezát igyekezett áttolni a sineken addig az ideig, míg a közelgő tolató vonat oda nem érkezik. Számítása azonban nem jól sikerült, mert éppen a vágányok közt találta a teherrel megterakott vasuti kocsi, mely a szószoros értelmében mellét teljesen ellapította. Mire a vonatot szétkapcsolták, a szerencsétlen ember kiszendett. Szemtanuk állítása szerint iszonyu látványt nyújtott a szétroncsolt ember holtteste. A bordacsontok összetörve darabokban álltak ki a testből s a gerincecsont mintegy 10 centiméterre szorította fel a fejet a nyaktól. Vizsgálat megéjtése végett megjelent a helyszínen Keresztessy Lajos vizsgáló bíró a törvényszéki orvossal és a boncolás megejtése után elhantolták a szerencsétlen munkást.

* **Mérsékelt körutazások a Tátrába.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint Budapestről mérsékelt áru menetérti körutazási jegyek adatnak ki a kassa—oderbergi vasut „Csorba“ állomására olykép, hogy azok ugy odamenet mint visszajövet Kassa, Ruttká vagy Zsolnán át érvényesek. A körutazási jegyek 14 napra érvényesek és gyorsvonaton az I. osztályban 48 koronába, II. osztályban 32 koronába, míg személyvonaton a III. osztályban 16 koronába kerülnek. Kapcsolatosan ezen körutazási jegyekkel az Idegenforgalmi Vállalat 45 koronáért oly kirándulási jegyfüzeteket bocsát ki, amelyek Csabaton, Tátrafüreden, Tátralomniczon, Szepesbélán (Csepköbarlang) Tátraszéplakon összesen három napi tartózkodásra, teljes ellátásra és elszállásolásra, kalauzálásra és a vállalat kocsijainak, szintugy a csorba—csorbatói fogaskerekű vasut is a szepesbéla—poprádfelkai helyiérdekű vasut díjtalan használatára jogosítanak. A füzetek külön-külön kaphatók és nincsenek több személy együttes utazásához kötve.

* **Elgázolta a vonat.** *Figura* Pálné ruttkai vasuti lámpakezelő feleségét, aki az urának vitt ebédet, éppen az a gépvonat gázolta el, amelyen férje elfoglalva volt. A szegény asszony jobb lábát amputálni kellett, amely műtétet dr. *Szolárik* Vilmos pályaorvos hajtott végre.

* **Társas kocsik megszüntetése.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesülésünk szerint Berlinben f. évi október hó 1-ével megszűnik az utasoknak a porosz kir. államvasutak által társaskocsikkal közvetített átszállítása. E naptól kezdve azon utasoknak, kik nem a városi vasut (Stadtbahn) valamelyik állomásán érkeznek Berlinbe és nem ily állomásról folytatják utjukat, az érkező állomásról a csatlakozó állomásra való átszállításukról önmaguknak kell gondoskodniok.

* **Nagy vasuti szerencsétlenség.** Londonból írják, hogy a midőn a „Pacifiz-cs vasut“ Teverből jövő gyorsvonata az edeni vasuti hidon átrohant, a hid leszakadt s a szerkocsi az étkező kocsival együtt a folyóba zuhant. Az étkező kocsiban volt utasok nagy része meghalt. Eddig mintegy 50 holttestet sikerült a romok alól kimenteni. Mentés közben ismeretlen rablók az az express-kocsi vaspénztárát feltörték és kirabolták. A nagy vasuti katasztrófa áldozatainak számát eddig még biztosan nem tudni.

* **Takarmányszállítási kedvezmény.** A kereskedelmi m. kir. miniszterium és a cs. kir. déli vaspálya társaság, tekintettel az országban mutatkozó rendkívül nagymérvű takarmányhiányra, a következő takarmányneműek, u. m.: széna, szalma, szecska, tengeri, bükköny, gabonaalj, olajpogácsa, árpadara, kukoriczadara, malomkonkoly, mindennemű moslék (nedves,

száritott, örölt, pálinka), szörplé és takarmányrépa vasuti szállításánál szállítási kedvezményt biztosít oly küldeményekre, melyek a magyarországi állomásokról az ország határától legalább 50 kilométerre fekvő vasuti állomásokra adatként fel s a melyek állattenyésztéssel, mezőgazdasággal foglalkozó hazai gazdák részére csupán saját szükségletüknek megfelelő mennyiségben szállítanak, tehát a közvetítő kereskedelem és a külföldre való kivitel kizárásával. Ezen szállítási kedvezmény igénybe vételére igazolványok adatként ki akkor, ha legalább egy kocsis rakomány: 10000 kilogramm takarmány mennyiség szállíttatik.

* **A fehér-tolnamegyei vasut.** A fehér-tolnamegyei vasut ötödik évi közgyűlésén elhatározták, hogy a vasutat bérbeadják a magy. kir. államvasutaknak. Havranek József polgármester erélyes hangon óvást emelt a bérbeadás ellen úgy Székesfehérvár városa, továbbá Fehér- és Tolnamegyék, valamint a zirci apátság nevében is. Ezenkívül felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, kérvén, hogy a szerződést ne hagyja jóvá, mert a bérbeadás a törzsrésztvényes törvényhatóságok, községek és a közérdek rovására esik.

* **Pályázat kőolaj szállításra.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1905. évben szükséges 23000 q. kőolaj szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet. Az ivenként egy koronás okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1904. évi szeptember hó 23-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda beküldendők. Bónatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5 százaléka legkésőbb 1904. évi szeptember hó 22-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti központi főpénztáránál leteendő. A pályázatra, valamint a szállításra vonatkozó egyéb részletes módok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál, valamint az üzletvezetőségeknél és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál betekinthető.

* **Leugrott a r bogó vonatról.** Zavatkay Imre rendőr Buzna Károly mező-tapolcsányi illetőségű esavargót kísérte Iglóra vasuton. Utközben Buzna a kocsis ajtaját kinyitotta és a robogó vonatról leugrott. A rendőr erre a vészféket meghuzta és a vonat megállítása után munkásemberek segítségével Buznát elfogta és megbilincselve szállította tovább Iglóra, a hol a rendőrségnek további eljárás végett átadta.

* **Vasutak bevétele.** Az Osztrák-Magyar Államvasut-társaság bevétele 1.758.553 kor. (+ 40.22 korona.) — A Déli vaspálya-társaság bevétele 3.351.060 korona (+ 86.292 korona).

* **A kínai vasutak.** Minden jel arra vall, hogy a művelt nyugat befolyása Kínában is érvényesülni kezd. Legalább erre enged következtetni, hogy a kínai benszülöttek egy idő óta bizonyos előszeretettel kezdenek viseltetni a vasutak iránt. Egészen másként viselkedik az udvar, amióta Pekingbe visszatért és ez a megváltozott magatartás az előítéletek ledönthetetlennek mondott bástyáit egyszerre lerombolta. Az a tény, hogy az udvar részére a nyári palotához és a nyugati sirokhöz külön vasuti vonalakat építettek, a vasuton való utazást mintegy szankcionálta és azóta a köznép is szívesen enged előítéleteiből. A Pekingből Tiencinen át Sanghai-Kivanba vezető vonal a legutóbbi év alatt állítólag 3 millió tael bevételt csinált 10 milliót tevő részvénytőkéjével. A vízi szállítás Peihon valóssággal megszűnt és a vasuttársaság alig képes előállítani a szükséges kocsikat, hogy a Tungcsuból Pekingbe vezető szárnyvonalon feladott árukat, melyek eddig vizen mentek, továbbíthassa. A folyami dsunkák tulajdonosai még sem érzik meg ezt, mert kárpótolva vannak más folyók fokozottabb áruforgalmával és azzal, hogy vasuti alkatrészeket szállítanak a folyó mentén olyan helyekre, ahol vasutak épülnek. A Sausi fónsokra tervezett vasut a világ leggazdagabb vas- és kőszénbánya területét fogja megnyitni. Az ország- és vízi utak hiánya itt egy ipar fejlődését akadályozta meg, a nép foglalkozás hiányán tetlenül tengődik, míg óriási értékű kincsek hevernek a föld mélyében. E terület Tiencsinnél kezdődik és széles sáv alakjában Tibetig, Turkesztánig terjed. Tiencsint fontosság dolgában jelenleg Haukau közelíti meg Közép-Ázsia kereskedelmének lebonyolításában, a Ckun-King-től nyugatra, Sze-esuen-ken vezető hegyi utak nem jöhetnek számításba. A vasutaknak Shan-si-ből kiinduló terjeszkedésével mindinkább lehetővé válik a vidéket az olcsóbb tömeggyártmányokkal ellátni, az eddig létezett szállítási eszközökkel legfeljebb drága árukat lehetett szállítani. A kínai vasutaknak a szibériai vasutakkal létesített kapcsolata Tiencsin kereskedelmére eddig észrevehető befolyást még nem gyakorolt; személyforgalma mindenesetre élénkült, postáját is gyorsabban kapja, habár rendetlenebbül is, mint eddig.

IRODALOM.

Felhívás.

Vasutas kartársaink köréből nap-nap mellett érkezett levél, melyben tanácsért fordultak hozzánk, hogy a vasuti altiszti vizsgához ajánljunk tankönyveket.

A válaszadásnál minden egyes esetben némi lelkifurdalást éreztünk, hogy tanácsunkkal használtunk-e a törekvő kartársnak, hogy az a különféle tankönyvekből ki tudja-e válasz-

tani a szükséges tanulni valót, nem fecserli-e idejét olyan dolgok megtanulására, melyek az altiszti vizsgához nem szükségesek, avagy nem hagy-e el olyanokat, amelyeknek nem tudása a sikert egyenesen kizárja?

Ez indított bennünket arra, hogy program-munkát — melybe az alkalmazottak szakszerű oktatását is felvettük — ily irányban is kiterjesztve, az 1888. évi 15841. sz. köz-munka és közlekedési miniszteri rendeletben foglaltak szoros betartásával „A vasuti altiszti vizsgára készülők kézikönyvét“ össze-állítsuk és kiadjuk.

A szükséges anyagot, közelről ismerve az altiszti vizsgarendet és alkalmazkodva azok értelmi képességéhez, a kik e kézikönyvet használni fogják, tisztán és világosan a legjelesebb tanerők könyveiből állítottuk össze és pedig úgy, hogy mellette tanító külön oktatása teljesen felesleges.

A kézikönyv **már elhagyta a sajtót** s megrendelhető szerkesztőségünknel.

Ára 3 korona. Szállítjuk utánvéttel vagy 3 kor. 35 fillér összeg előzetes beküldése után ajánlva, portómentesen.

Miskolc, 1904. április hó 30-án.

A „Haladás“

vasuti szak- és szépirodalmi heti lap szerkesztősége.

Innen-onnan.

Jogos irigység.

Jezdranek, kutyamosó az osztrák ármádiában: Jaj be irigylem én az orosz privátdinereket.

Miért?

Mert azoknak most kevés a dolguk! Az uraik köpönyegét a japánok porolják ki helyettük.

Háboru.

A.: Mi lehet az oka az oroszok folytonos vereségének?

B.: A halgók mind elsülyednek szegényükben.

Még magasabbra.

Vezető: Itt vagyunk a hegy csucsán.

Hegymászó: Magasabbra nem lehet? Vezető (elkeseredetten): Tessék felmászni a hegymászó botjára.

Lesajnálás.

Szobaciczka: Micsoda gondolat! Ezüst bált rendezni a nagyuraknak. El nem mentem volna egy viláért sem. Mit is kerestem volna ott én, akiről mindenki elismeri, hogy aranyos vagyok!

CSARNOK. KÖD BEN.

— Regény. —

23

Irta: IRENTRUH.

IX.

Tisztársai örömmel fogadták a kaszárnyában a szabadságáról visszaérkezett Szolcsvayt.

— De jó, hogy megjöttél Pista! Valami evezős egyesület táncmulatságot rendez ma este a Margitszigeten, oda készülünk valamennyien, jöjj te is.

— Nincs kedvem, — mondotta Szolcsvay fanyar képpel.

Radovich fejcsóválva szólt rá:

— Ugyan ne légy olyan morózus, öreg. Ma érkezel haza szabadságodról s nem akard velünk tölteni az estét?

— Jó, a kedvetekért elmegyek, — felelte a hadnagy s bár nem mutatta, mégis látszott rajta, hogy áldozatot hoz bajtársainak ezzel az ígérettel.

A délután eseményei sem hangolták jobb kedvre Szolcsvayt. Kis legénylakásában retentő dolgoknak jött nyomára. Beretválkozó-tükrét eltörve találta, míg a beretva hadibárdhoz méltó hatalmas esorbákkal feküdt az ágy alatt, mely mellett még azonmód tisztítatlanul hevert az a pár csizma, melyet Szolcsvay szabadságra való utazása előtt hordott utolszor. Az ágy maga oly gyanus nyomokat tárt a hadnagy vizsga szeméi elé, melyekből szinte biztosan meg lehetett állapítani, hogy e kényelmes butordarab Szolcsvay távolléte alatt sem állott mindég üresen.

A szekrények tartalma is megdöbbentő rendetlenségben találtatott: a nadrágok gyűrötten heverték egymáson s a csizmákba — rettenetes! — fordítva valának a sámfák bedugdosva. S hogy e rémdolgoknak ezzel vége ne legyen még, azt is meg kellett tudnia Szolcsvaynak, hogy a Denevér kötélbe lépett és sántit!

A házban lakók ijedten szaladtak össze arra a lármára, mely ezen felfedezések után Szolcsvay lakásából felhangzott, míg a Janesi — mialatt czövekként állott gazdája előtt — bünei tudatában csak azt kívánta magában, vajha tul lenne már az első nyaklevesen.

Kivánsága hamar beteljesedett . . .

Ebben az emberevő kedvében szállott ki este egy bérkocsiból a Margitszigeten Szolcsvay. A tánczvizgalom már meg ezdődött, vig cigányzene hangzott a tánczteremből. Az elfojtott indulatot nem csillapítja mások mulatásának látása; Szolcsvay az ideges emberek oktalan önzésével mérgeződött magában azon, hogy mit mulat ez a sok ember akkor, mikor ő boszankodik?

Az étteremben egy asztalnál ülve találta tisztársait, kik között egy szőke haju, nyuzga önkéntes is ült. Szolcsvay kezet fogott a tisztekkel; az önkéntes félig fel-emelkedve ültéből bemutatkozott:

— Willsdorf.

Szolcsvay fölvetette fejét.

— Önkéntes, — szólott ideges élességgel hangjában, — mutatkozzék be szabályszerűen felebbvalójának.

Az önkéntes a hirtelen támadt csendben fülíg pirulva ugrott fel helyéből:

— Hadnagy urnak gróf Willsdorf Henrik huszár, egy éves önkéntes, alázatosan bemutatja magát.

Szolcsvay bölintott, megmondta nevét s most már kezet nyújtott az önkéntesnek.

A tisztek a kinos jelenet miatt kelleetlenül néztek össze. Az önkéntes távozott, mire Radovich megszólalt:

— Ejnye Pista, olyan vagy mint egy bakahadnagy.

— Eh, ideges vagyok, kár is volt kijönnöm. Minden felbosszant.

— Jöjj a tánczterembe.

— Nem megyek. Nincs kedvem tánczolni.

A tisztek fölkerekedtek, a tánczterembe mentek; Szolcsvay a kadéttal egyedül maradt az asztalnál.

(Folyt. köv.)

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Szórejtvény.

Közlő: Kovács Béla.

N. N.		Ponty	Dó!
n	M. B. e. R.	A	
N. N.			

A talány minden megfejtője, ki pontos czimét közli s csomagolási és posta díj fejében 50 fillért beküld, jutalmul egy értékes könyvet kap.

Az 50 fillér bélyegjegyekben is beküldhető.

Megfejtési határidő szeptember hó 2. A talány megfejtését szeptember 4-iki számunkban fogjuk közölni.

A „Haladás“ 34-ik számában közölt talány helyes megfejtése:

Három alma meg egy fél.

A 3 megfejtőnek, kik az 50 fillért beküldték, a jutalom könyvet kiszolgáltattuk.

Szerkesztői üzenetek.

Zs. A. Losonc. Kellemes időtöltést kíván a redakció. Lassaeskán mi is csak megvagyunk. Várjuk a cikket. Üdv!

G. Rezső. Kérvényét a hó végéig okvetlenül adja be, mert külföldben nem lesz figyelembe vehető.

F. I. A tanfolyamra való fölvételtől már elkésett.

K. B. A verset — ha terünk engedi — esetleg közölni fogjuk. A rejtvény mai számunkban jön.

A szolgálati idő. Nem lapunkba való. Mint tapasztalhatta, mi ilyen hangon nem szoktunk írni. Hogy másutt kiadnák a cikkét, ahhoz nekünk semmi közünk. Az illető lap gusztusa nekünk nem irányadó.

Sz. I. A jutalomkönyveket postára tettük.

A. I. Szintén.

Több levélre jövő számunkban válaszolunk.

Kiadótulajdonos: **Zsivkovics Antal.**

Magyar királyi államvasutak
81547./904. sz.

Pályázati hirdetmény.

(Pirszén (kocsz) szállítása iránt.)

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1905. évi január hó 1-től számítandólag egy, illetőleg három éven át évenként mintegy

750 tonna dió	pirszén
2200 „ kocszka	„
1000 „ darabos	„

szükségletet biztosítani óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1904. évi szeptember hó 20-ig beterveztendők, a bánatpénzek pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, úgyszintén az általános szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrásy-út 73. szám II. emelet 43. ajtó), valamint minden üzletvezetőségénél megtekinthetők vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a magy. kir. államvasutak budapesti nyomatványtáránál posta útján is megrendelhetők, megjegyezvén,

hogy az általános feltételek minden példányáért 50 fillér fizetendő.

A feltételeknek posta útján való beküldése esetén 20 fillér posta költség is beküldendő.

Budapest, 1904. évi augusztus hónapban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak
136555/1904. sz.

Helyesbítés.

A kezelésünk alatt álló helyi érdekű vasutak közös árudíjszabásában foglalt egyes százalékos kedvezmények hatályon kívül helyezéséről szóló s folyó évi július hó 7-én kelt 112952. számú hirdetemnyünk következőleg helyesbítendő.

A hirdetemnynek a díjszabásra vonatkozó A) része első bekezdésében foglalt következő szöveget:

1. Az alvinez—nagyszében—vöröstoronyi helyi érdekű vasutnak a 147 oldalon lévő III kivételes díjszabása keretében papírárakra koesi és fuvarlevelenkint legalább 5000 kg és 10000 kg súlyért megállapított, az A) osztálynak 10%-al, illetve 20%-al rövidített díjtételeinek alkalmazásában álló kedvezmény hatályon kívül helyeztetik* — a következő szövegre helyesbítjük:

1. Az alvinez—nagyszében—vöröstoronyi helyi érdekű vasutnak a 147 oldalon lévő III kivételes díjszabása keretében papírárakra koesi és fuvarlevelenkint legalább 5000 kg súlyért megállapított, az A) osztálynak 10%-al rövidített díjtételeinek alkalmazásában álló kedvezmény hatályon kívül helyeztetik. A legalább 10000 klg. súlyért való díjfizetés esetére az A) osztály 20%-al rövidített díjtételének alkalmazásában álló kedvezmény tehát továbbra is érvénybe marad.
Budapest, 1904. augusztus 11-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak
Igazgatóság 143884. szám. CIII.

Német magyar és német-román személyforgalom Bodenbachon, Oderbergen és Oswiecimen át.

A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülésünk szerint a Bodenbachon, Oderbergen és Oswiecimen át irányuló közvetlen német—magyar—román személy és podgyász forgalomban f. évi október hó 1-ével új díjszabás lép életbe, mely új menetárakat és podgyász-viteldíjakat, egyes meglevő menetárak esekély mértékben való fölemelését és a díjszabási határozományok módosítását tartalmazza.

Az új díjszabás a m. kir. államvasutak díjszabás-elárúsító osztályában (Budapest, VI Csengery-utca 33. sz. II. em.) egy koronáért kapható.

Budapest, 1904. augusztus hónapban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak
136442/1904. sz. CIII.

A Fiumén át érvényes kombinált vasuti és hajó- zási személydíjszabás új kiadása.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a Fiumén át érvényes kombinált vasuti és hajózási személydíjszabás folyó évi szept.

hó 1-re tervezett új kiadása folyó évi október hó 1-re halasztatott.

Budapest, 1904. augusztus havában.

*A m. kir. államvasutak igazgatóság
és a részes vasutak nevében is.*

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak
147981/1904. számhoz.

Hirdetemny.

Osztrák-magyar-román vasuti kötelek.

(A 3. és 2. számú szolgálati rendeletek é etbeléptetésére.)

A fenti forgalomban 1904. évi márczius hó 1-től érvényes díjszabás II. részhez a 3. sz. és a díjszabás III. részhez a 2. számú szolgálati rendeletek folyó évi szeptember hó 1-ével lépnek életbe. E rendeletek új állomásoknak a köteleki forgalomban fennálló osztály-áru és kivételes díjszabásokba való bevonását és sajtóhibák helyesbítését tartalmazzák.

A szolgálati rendeletek a részes vasutaknál díjtalanul megszerezhetők.

Budapest, 1904. augusztus havában.

A m. kir. államvasutak

a részes vasutak nevében is.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar kir. államvasutak
üzletvezető ég Aradon.
20635/I. szám.

Pályázati hirdetemny.

A magyar kir. államvasutak Szolnok bez., Rákos kiz., Szolnok—Bihar—Püspöki kiz., Ujszász—Hatvan kiz., Ujszász—Jászapáti bez., Karczag—Tiszafüred kiz., Szolnok—Félegyháza kiz. összesen 424 klm. hosszú vonalán, valamint a szolnoki forgalmi főnökség hivatalos helyiségeiben használatban lévő összes szolgálati óráknak 1904. évi november hó 1-től számított 3 éven át jókarban tartása, javítása és szabályozása iránt ezennel pályázatot hirdetünk, minél előve felhívjuk a pályázni kívánó és iparendőlyvel bíró órasókat, hogy 1 korona bélyeggel ellátott és „Ajánlat a pályáorák jókarban tartására 20635/1904. sz.-hoz” feliratu borítékba zárt ajánlataikat lepecsételve f. évi szeptember hó 24-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének általános igazgatási (I.) osztályánál nyujtsák be.

Bánatpénz fejében 100 korona, azaz száz korona készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas érték-papírokban legkésőbb f. évi szeptember hó 23-ának déli 12 órájáig alulirt üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a megajánlott összegre való tekintet nélkül történik.

A szerződési feltételek alulirt üzletvezetőség I. osztályánál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve kívánatra postán megküldetnek; feltételezzük tehát ajánlattevőkről, hogy azokat ismerik és egész terje elmükben kötelezőknek elfogadják. A pályáorási székhely Szolnok. Az ajánlatok feletti határozathozatal az ajánlatok felbontásától szá itott 14 nap alatt várható, míg a letett óvadék attól számított 8 napon belül fog kiutaltatni.

Aradon, 1904. évi augusztus hó 14-én.

*A magyar királyi államvasutak
aradi üzletvezetősége.*

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Külön töltve a Budapesti
Országos Casino és
Park Club
részére

LITTKÉ J.

es. és k. udv. szállító

Pécs és Budapest,
Szép-utca 3-ik szám.

==== A legmagasabb kitüntetések. ====

Forstné Váncza Emma

Felsőmagyarország legelőkelőbb és
legismertebb festészeti és fényké-
==== pészeti műintézete. ====

Sötétkapu. MISKOLC. Saját ház

Ajánlja általánosan elismert, művészie-
sen kidolgozott modern aquarell festéseit
és platin nany tá ai új és régi képek után,
— izlésesen rendezett csoport- és tableaux
képeit családoknak, barátoknak és egyesü-
leteknek — bámulatosan sikerült gyermek
fölveteleit a legújabb találmányu műszerei-
vel, melvekkel a leggyorsabb pillanat-felvé-
telt lehet eszközözni a legborúsabb időben.

Vasutasok igazolójegyéhez szükséges
fényképek nagy ármérsékléssel
— készíttetnek! —

Értesítés!

Értesítjük lapunk olvasóközönségét, hogy a

Vasuti altiszti vizsgára készülők kézikönyvét

a közm. és közlekedési m. kir. miniszter 15841/1888. sz. rendelete alapján
összeállítottuk és kiadtuk. *E jelenleg valóban hézagot pótló munka*

~~~~ már elhagyta a sajtót! ~~~~

➡ **Ara 3 korona.** ➡

Miskolcz, 1904. április 30.

A. „HALADÁS” szerkesztősége.

Előfizetések szerkesztőségünkhöz küldendők.

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyel vannak ellátva.

K. RÁCZ JENŐ

gyógyszerésznél

MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ” címzett gyógyszerárban

kaphatók 15 év óta közkedveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

1. **Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arc- és kéz bőrnek selyempuhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arcot a redőktől késő korig megóvjja, egy tévely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill.

Hozzá Vénus arczpor, fehér, rózsá és crém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.

2. **Pyrethro Salicyl szájjessentia** néhány cseppel egyszeri száj öblögető vízbe, kellemes szájjít és fogfájás gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér.

Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desiniciálja és fehérre takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlják a kitűnő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fogcsepp. 1 üveg ára 50 fillér.

Forgalomban van és közmegegyezéssel használják a

Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.

Szörvestőnek Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona.

Rüh (Crühata ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis tévely 1 korona, — nagy 3 korona.

Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj. 1 üveg ára 1 K.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van: kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldeték

Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva. A drága külföldi hasonozereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és ocsóságukkal fölülműlják; úgy, hogy általános házi szerek gyáánánt legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerára, Király-utca 12. szám.

Rendelési cím: **K. Rác Jenő** gyógyszerész Miskolczon.

Utánzásoktól tessenek óvakodni.

3. **Hajerősít” (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőrkorpasodást meggátolja, valamint egyéb fejbőrbetegségtől megóv és kellemes illattal fogva szívesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.

4. **Rác Jenő keleti „Balsam bajuspedrője”** soha meg nem meg nem avasodó, zsirmentes balsamokból készítve, igen kellemes illatu, minden bajuszsínhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.

5. **Cannabin** (tyukszembalsam), biztos hatása és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Migrain, főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szároló szer, Jasmin aether 1 üveg 80 fillér.

Fagyás ellen Északi dr. Kepes fagykenőcs. 1 tévely 1 korona. **Hajfestésre** Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg 2 korona.